

ANYÁM NEHÉZLÉGZÉSEI

Hat éve megállt az óra, negyed tizenkettő,
anyám a fotelben horkol, két csukott ajtón
át is hallatszik. Hideg vízben ruhát mosó,
forró vízben éttermi tányérokat súroló ujjai
megrándulnak, mint egy varjú szárnyizmai.
Beteg. A szíve, a feje, a mellkasa, a térde,
a gyomra, az ízületei, a nyaka, a tüdője.
Mindig beteg valamije, gubbaszt mellkasán
egybegyúrva minden dédelgetett ellenségképe:
apám, mindenki, aki nem gyűlöli apámat,
mindenki, aki szerint apám jobb festő.
Hízott harag, görnyedt kobold. Felnevelte,
nem engedte szabadon, amikor rázárult
a szántásszürke magány a faluszéli házban.
Amikor csak gyerekkori emlékeibe és
gyűjtögetett sérelmeibe tudott kapaszkodni.
Fognom kellett volna gyulladt kezét,
ne tapogatózzon a szörny mancsai után,
de rettegtem. Rettegtem visszajárni a
széthulló ház nyirkos falai közé,
beszélni hozzá, szemébe nézni, gesztusaitól
rettegtem, hogy visszaránt.

Foghattam volna, de kapaszkodnom kell
két kézzel, különben lezuhanok valamelyik
gödörbe, anyám dohosodó házába, ami
félig apámé, vagy apám megbánással teli
albérletébe, ahol csendesedő nárcizmusa parázslík
az ecsetek végén, én rettegek, borzasztóan.

Talán megbocsáthatatlan a távolodásom,
de én is a széthullás felé menetelek.

Mi vagyunk a külön gödrök családja,
egyedül kapaszkodunk egy-egy feneketlen
verem falából kikanyarodó gyökérbe.

Ahogy megbarátkozom a mélységgel,
úgy járok többet anyámhoz.
Mindent addig veszekszem vele,
hogy fulladni kezd, és mellkasa elnehezül,
csak nekem meséli be, vagy magának is,
vagy igazán fullad, mindegy.
Ha észreveszi, hogy én is a mellkasán
gubbasztok ilyenkor, hagy elmenni.
Leszállok mellkasáról, egyszerre könnyű lesz,
és felemelkedik,
apám visszaköltözhet a házba,
és felemelkedik, így képzelem,
felemelkednek a sárbarna égbe, nézem őket,
kidagadt nyakkal, fejjel lefelé lógva,
gyökér ropog, nincs tanulság.

LEVÁLASZTÁS

Megtelepedett bőröm alatt, tanyát vert lapockáim
közé anyám. Hatéves voltam, nem is tudtam róla,
csak néha viszketett, könnyen hátrahajlott a karom,
egyszer egy kisebb csomót tapintottam ki. Nem zavart,
csak a duzzadás kezdett aggasztani, eleinte egy ujjal
benyomható domborulat volt csak. De ahogy nőtt,
keményedett, alig tudtam hátrafelé mozgatni a vállam,
de anyám győzködött, hogy mindez a biztonságomért
történik. Szemeket is növesztett, nagy, befelé néző,
savós színű szemeket, figyelmük idegként kapcsolódott
és futott fel az agyamhoz. Rettegtem, anyám figyelte
tudatomat, ha rosszra gondoltam, fájni kezdett. Mindig
megegerszkedett vállakkal jártam, nyomott anyám, meg

se tudtam már érinteni, hiába nyúltam késért, hogy legalább megkarcoljam. Cserébe ilyenkor begyulladt és sírni kezdett, gennyes patakocska ütött át a pólómon. Ekkor már hatalmasra nőtt, és szemei felutaztak a koponyámba, az ő szemeivel láttam. Egyszer minden fájdalmat leküzdve felkerestem egy orvost, aki próbált tényekre hivatkozva beszélni velem, de egy anyát sosem hatnak meg a tények, nem izgatja a valóság. A valóság alattomos és irigy, míg ő figyel helyettem, bevon, megvéd. De az orvos kérlelhetetlenül kiműtötte szemeit, és bár altatásban voltam végig, ordítva ébredtem fel közben az aneszteziológiai elővizsgálat ellenére. Alig tudtam veszteség maradni, ahogy a doktor visszaigazította félrenyomott szemgolyóimat, míg anyám szemei egy formaldehides üvegből figyeltek. Már nem éreztem, de rengeteg genny ömlött ki, végig a hátamon, a műtős lepelre, a műtőasztalra, a padlóra, sárga lében tocsogva szedte ki a doktor anyám szöveteit, a jóakarát gyulladt gócait cafatról cafatra, túlbujánczott féltéseket. Hatalmas, nyílt húsolt maradt utánuk. Gyógyulásom hat hónapig tartott, anyám szemei egy formaldehides üvegben meredtek a szekrényötétbe.

Egy ecetfákkal teleültetett parkba mentem jógázni. Ahogy melegítettem, felbukkant egy szürke macska, szottyadt emlőikkel, élelemért nyekergett, szeme mintha a testemben, az agyamban kutatott volna. Határozott, széles karmozdulatokkal riasztottam el, megigazítottam a pólóm, folytattam a vállkörzést, és becsuktam szemeimet, mert egy pillanatra idegenné váltak.